

Utvalg:	Forskningsutvalget	Dato: 22.03.2023
FU-sak: 14/23		Arkivsaknr.:

Oppfølging etter NOKUTs tilsyn med det systematiske kvalitetsarbeidet

Bakgrunn

I 2022 førte NOKUT tilsyn med det systematiske kvalitetsarbeidet ved Universitetet i Bergen (UiB). 6. mai 2022 ble UiB bedt om å sende inn dokumentasjon på hvordan kvalitetsarbeidet ved institusjonen oppfyller gjeldende krav i lov og forskrifter. I tillegg til dokumentasjon på kvalitetsarbeidet på institusjonsnivå ba NOKUT UiB om å sende inn dokumentasjon på kvalitetsarbeidet ved studietilbud på alle nivå og ved alle fakultet. På ph.d.-nivå ble ph.d.-program i kunstnerisk utviklingsarbeid ved Fakultet for kunst, musikk og design valgt til å sende inn dokumentasjon.

UiB sendte inn dokumentasjon 15. september 2022, og ettersendte dokumentasjon 7. desember samme år. NOKUT gjennomførte institusjonsbesøk 14.–16. november 2022, og den sakkyndige komiteen intervjuet da representanter fra alle nivå i institusjonen.

27. februar fikk UiB tilsendt innstilling fra sakkyndig komité. Den sakkyndige komiteen konkluderer med at «*det systematiske kvalitetsarbeidet ved Universitetet i Bergen er tilfredsstillende.*» I rapporten står det om UiBs kvalitetssystemer at «*det er komiteens vurdering av systemene er gjennomtenkte og rutinefestet, og at de bidrar til å sikre og videreutvikle kvaliteten i alle typer studietilbud.*» Om kvalitetsarbeidet på ph.d.-nivå mener komiteen blant annet at «*de ulike elementene i kvalitetssystemet til ph.d.-utdanningene bidrar til god systematikk og transparens, og at systemet sikrer god forankring av (formelt) kvalitetsarbeid.*»

Denne saken gir en oppsummering den sakkyndige komité sin rapport og presenterer et forslag til plan for oppfølging.

NOKUTs tilsynsrapport

I tilsynsrapporten går komiteen gjennom paragrafene i UH-loven, Studiekvalitetsforskriften og Studietilsynsforskriften, og konkluderer for hver paragraf at UiB tilfredsstiller kravene. Den sakkyndige komiteen konkluderer med at UiB sikrer og videreutvikler kvaliteten i institusjonens studietilbud.

«Universitetet har et strukturert kvalitetssystem (med to undersystemer) som har tydelige rollebeskrivelser og klar ansvarsfordeling. Kvalitetssikring og kvalitetsarbeid er forankret i UiBs strategi og i alle organisasjonsledd, inkludert i styre og i ledelsen på alle nivåer. Studenter og ansatte er inkludert og proaktive i arbeidet med læringsmiljø som blant annet bidrar til en sterk kvalitetskultur. Kvalitetsarbeidet ved universitetet er basert på informasjon fra relevante kilder som blir brukt til å avdekke sviktende kvalitet, og til å utvikle kvaliteten i studietilbudene og i den samlede studieporteføljen.»

Selv om komiteen ikke er i tvil om at det systematiske kvalitetsarbeidet ved UiB oppfyller alle formelle krav, mener komiteen at UiBs kvalitetsarbeid har visse forbedringspunkter og potensial for videre utvikling. Dette gjelder særlig § 2-1 (2) i Studiekvalitetsforskriften som omhandler periodiske evalueringer og § 4-1 (4) i Studietilsynsforskriften som omhandler systematisk innhenting av informasjon. I § 2-1 (2) er de sakkyndige i tvil, men faller ned på at UiB samlet sett oppfyller minstekravene i bestemmelsen. I § 4-1 (4) mener de sakkyndige at UiB tilfredsstiller minstekravene, men at det er rom for forbedring.

Komiteens forslag til videreutvikling av kvalitetsarbeidet

I rapporten foreslår komiteen fire områder der det kan gjøres forbedringer i kvalitetsarbeidet.

De sakkyndige foreslår at UiB bør **revurdere kompleksiteten i kvalitetssystemet**. Dette er i hovedsak rettet mot kvalitetssystemet for første og andre syklus, som komiteen opplever at har et system som inneholder mange og omfattende komponenter. Komiteen kommer med en rekke forslag til forenklinger. Noen av disse vil også kunne påvirke kvalitetssystemet for ph.d.-utdanningen, for eksempel når det gjelder evaluering av emner.

Komiteen har forståelse for at UiB ser fordeler med å ha to kvalitetssystemet, men minner samtidig om muligheten til å lære av hverandre og dele erfaringer på tvers av de to. De foreslår at UiB gjør en **systematisk gjennomgang av systemene**, og anbefaler samtidig at UiB sammenligner kvalitetssystemet med andre universiteter i Norge og/eller utlandet for å se på hvordan andre institusjoner har bygget opp sine kvalitetssystemer for utdanninger på ulike nivåer.

Et av kravene komiteen godkjente under tvil var hvorvidt UiB oppfyller kravet om at representanter fra arbeids- eller samfunnsliv skal bidra i evaluering av studietilbud (Studiekvalitetsforskrifens § 2-1 (2)). **Representasjonen fra arbeids- eller samfunnsliv bør styrkes**, og komiteen foreslår å gjøre det til hovedregel at én arbeidslivsrepresentant er med i programevaluering, ikke at fakultetene kan vurdere om det er hensiktsmessig som det i dag står i retningslinjene for evaluering av ph.d.-programmene.

Ved egen gjennomgang og ut fra intervjuene under institusjonsbesøket, har komiteen fått inntrykk av at Studiekvalitetsbasen bidrar til mer frustrasjon enn å være en fleksibel kunnskapskilde, og foreslår at dersom den skal beholdes, bør **Studiekvalitetsbasen tilpasses** slik at det blir enklere for studenter og ansatte å få innsikt i resultater og tiltak i forbindelse med tidligere evalueringer.

Videre prosess

Da universitetsstyret vedtok kvalitetssystemet for ph.d.-utdanningen i 2017 (sak [129/17](#)), ba de om at systemet ble evaluert etter tre år. Det har ikke blitt gjort, og i saken til universitetsstyret om kvalitetsarbeid ved ph.d.-utdanningen i januar 2021 (sak [15/21](#)) ble det skissert at det skal gjøres en helhetlig vurdering av systemet i lys av evalueringsrapporten som foreligger etter tilsynet.

Det foreslås derfor at det nå gjøres en helhetlig vurdering av kvalitetssystemet, med særlig hensyn til evalueringsrapporten. Viktige punkter i en helhetlig vurdering av kvalitetssystemet:

- Oppfølgingspunktene fra NOKUT-rapport
- Er elementene i kvalitetssystemet riktig dimensjonert?
- Er det behov for endring/oppdatering av den [skjematiske oversikten over struktur, myndighet og kvalitetssikringsoppgaver](#)?
- Er det overlapp mellom kvalitetssystem for ph.d.-utdanning og kvalitetssystem for øvrig utdanning som kan bedre samkjøres?

- Kan man i større grad samkjøre språk og uttrykk i de to kvalitetssystemene?

Det foreslås at evalueringen gjennomføres av FIA, og at arbeidet blir diskutert med fakultetenes ph.d.-koordinatorer underveis. Det legges opp til at fakultetene blir bedt om innspill i oppstarten av arbeidet til hvordan elementene i kvalitetssystemet fungerer, og hva som eventuelt ikke fungerer.

Tilbakemeldingene etter tilsynene er ikke særlig omfattende, og er i delvis rettet mot første og andre syklus. Flere av forslagene fra komiteen innebærer derimot større samkjøring av UiBs to kvalitetssystemer. Det foreslås derfor at Forsknings- og innovasjonsavdelingen samarbeider med Studieavdelingen slik at man sikrer en tettere samkjøring av de to systemene, der det er hensiktsmessig.

Det foreslås at arbeidet startes vårsemesteret 2023, og at resultatene blir presentert for Forskningsutvalget høstsemesteret 2023. I etterkant av saken i Forskningsutvalget, vil resultatene legges fram for universitetsstyret. En sak i universitetsstyret vil koordineres med Studieavdelingen sin sak om oppfølging etter NOKUT-tilsynet.

Saken legges frem for utvalget til orientering.

